

**พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**
**Administrative Behavior of School Administrators Affecting Student Care
and Support Systems in Schools under Pathum Thani Primary Educational
Service Area Office 2**

นพรดา บุญหล่อวัฒนา¹ และรุ่งอรุณ รังรองรัตน์²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อีเมล: noprada_b@mail.rmutt.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อีเมล: roongaroonr@mutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 3) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูประจำชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 300 คน ที่ได้จากการแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน และสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากรแต่ละขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ และการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการเข้าสังคมได้ดี ด้านการประสานงาน ด้านการให้การยอมรับนับถือ ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 63 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The objective of this research was to study 1) the level of administrative behavior of administrators in schools under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2, 2) the level of student care and support systems operation in the schools, and 3) the administrative behavior of the school administrators affecting the operation of student care and support systems.

The sample group consisted of 300 class teachers selected by stratified random sampling, working in schools under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year of 2017. The research instrument was a questionnaire constructed in accordance with Griffith's management behavior viewpoints; and the guidelines of the Office of Basic Education Commission for the operation of student care and support systems. Frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis were used in the data analysis.

The research findings were as follows: 1) the administrative behavior of school administrators under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2 were at a high level in overall and individual aspects; 2) the operation of student care and support systems in the schools were also highly rated; and 3) the administrative behavior of the school administrators on the aspects of creativity, assistance, social skills, cooperation, and trustworthiness affected the operation of student care and support systems with the predictive efficiency of 63%, at a statistically significant level of 0.01.

Keywords: administrators, administrative behavior, student care and support systems

บทนำ

ปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนมากยิ่งขึ้นส่งผลกระทบต่อเยาวชนไทยเป็นอย่างยิ่ง เยาวชนเป็นวัยที่ต้องการการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมจากผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีความสามารถทางสติปัญญา และพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเด็กแต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกันนับตั้งแต่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพุทธศักราช 2546 หมวด 7 และแนวทางการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2552) ซึ่งสอดคล้องกันว่าจะต้องมีการกำกับติดตามการดำเนินการ ซึ่งการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องเชื่อมโยงกับองค์กร และบุคคลหลายฝ่าย

ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารงาน และดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่น ๆ เพื่อช่วย ผลักดันสนับสนุนและประสานงานให้บุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลภายนอกร่วมมือกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการดังกล่าวอย่าง

ต่อเนื่อง และปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนานั้นคือ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและเพื่อให้บุคลากรมีความมั่นใจในการทำงาน

การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นภาระงานสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการประสานความร่วมมือ จากครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง บทบาทของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาต้องเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจอย่างถ้อยกายมิตร มีการประสานความร่วมมือกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมทุกด้าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อันจะส่งผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
3. พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 67 แห่ง ประชากร

ทั้งสิ้นจำนวน 1,309 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 78 คน ครูประจำชั้น จำนวน 1,231 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดตามตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,1970) ได้ขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 297 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำนวน 43 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการบริหารตามทฤษฎีของกริฟฟิธส์ 7 ด้าน

ตอนที่ 3แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำนวน 33 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นครอบคลุมการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเพื่อนำไปขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
- 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล จากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กำหนดวันเวลาขอรับแบบสอบถามคืน ภายใน 15 วัน
- 3) ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

ผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 300 คน พบว่า ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 74.7 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และมีตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ครูประจำชั้น จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.78$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเข้าสังคมได้ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.73$) รองลงมา ด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.76$) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.75$) และด้านการมีความคิดริเริ่มมีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.66$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมและรายด้านได้

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร	n=300		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม	3.96	0.66	มาก
2. ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	4.00	0.75	มาก
3. ด้านการให้การยอมรับนับถือ	3.97	0.82	มาก
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ	3.80	0.93	มาก
5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	3.97	0.80	มาก
6. ด้านการประสานงาน	4.00	0.76	มาก
7. ด้านการเข้าสังคมได้ดี	4.02	0.73	มาก
รวม	3.96	0.78	มาก

3) ผลการวิเคราะห์การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต

การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา	n=300	ระดับ
--	-------	-------

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.78$) และรายด้านส่วนมากอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.52$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.65$) และด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.66$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมและรายด้าน

	$\bar{X}$	SD	
1. การรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.26	0.52	มากที่สุด
2. การคัดกรองนักเรียน	4.11	0.58	มาก
3. การส่งเสริมและพัฒนา	4.11	0.65	มาก
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	4.05	0.59	มาก
5. การส่งต่อ	4.04	0.66	มาก
รวม	4.12	0.53	มาก

4) ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษาด้านการมีความคิดริเริ่มและด้านการให้ความช่วยเหลือ ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน รองลงมาคือ ด้านการประสานงานส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ในรายด้าน 4 ด้านคือ ด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข พฤติกรรมการบริหารด้านการยอมรับนับถือส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาในรายด้าน 2 ด้านคือ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลและด้านการ คัดกรองนักเรียน พฤติกรรมการบริหารด้านการโน้มน้าวจิตใจส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาในรายด้าน 2 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข พฤติกรรมการบริหารด้านการเข้าสังคมส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ในรายด้าน 2 ด้านคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ

ยกเว้นพฤติกรรมการบริหารด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ไม่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พฤติกรรม การบริหาร	รู้จักนักเรียนรายบุคคล	การคัดกรองนักเรียน	การส่งเสริมและพัฒนา	การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	การส่งต่อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ด้านการมีความคิดริเริ่ม	0.30	0.52	0.36	0.36	0.53	0.45
ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	-	-	-	-	-	-

ด้านการยอมรับนับถือ	-0.58	-0.23	-	-	-	-
ด้านการให้ความช่วยเหลือ	0.39	0.44	0.75	0.75	0.59	0.63
ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	-	-	-0.49	-0.49	-	-
ด้านการประสานงาน	0.84	0.71	0.39	0.39	-	0.47
ด้านการเข้าสังคม	-	-0.43	-	-	-0.37	-0.32

หมายเหตุ ตัวเลขที่แสดงในตาราง คือ ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta)

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 อภิปรายโดยยึด วัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรม ผู้นำของผู้บริหารใน สถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย อันดับแรก คือ การเข้าสังคม ได้ดี การรู้จักปรับปรุงแก้ไข การประสานงาน การโน้มน้าวจิตใจ การให้การยอมรับนับถือ การมีความคิด ริเริ่ม และการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ พฤติกรรมผู้นำโดยรวมจะมีแนวคิดจากลักษณะวิธีการใช้อำนาจ และลักษณะวิธีการทำงานที่จะผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้นำที่แสดงออกมาในการ ปฏิบัติงาน โดยยึดบุคลากรในสถานศึกษา ประสานประโยชน์ของสถานศึกษา หรือยึดสถานการณเป็นหลัก พฤติกรรม ที่แสดงออกของผู้นำจะปรากฏออกมาในรูปของการรู้จักปรับปรุงแก้ไข การประสานงาน การโน้มน้าวจิตใจ การให้การยอมรับนับถือ การมีความคิดริเริ่ม โดยต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อ ประโยชน์ส่วนรวมของ สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ก้องภพ ยี่หระ (2550) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 6 พบว่า พฤติ กรรมการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน จากที่กล่าวมานั้นจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารต้องตระหนักบทบาทการดำเนินงานที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้อง ปรับบทบาทหน้าที่ของตนเองให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ เพื่อจัดการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ควรจัดให้ผู้ร่วมงานได้พบปะสังสรรค์กันเพื่อ สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และผู้บริหารสามารถ ได้รับความรู้สึกของผู้ร่วมงานได้ สามารถถ่ายทอดความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นได้รับทราบ จนทำให้ สามารถ ถ่ายทอดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆ เช่น การส่งเสริมให้บุคลากรทำงานตามโครงการหรือ แผนงานใหม่ ๆ การส่งเสริมการฝึกอบรม และการมีแนวคิดใหม่ ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา นักเรียน และ

ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ วสันต์ ช่างนาคน (2554) ศึกษาพฤติกรรม ของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผลการ วิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

2) . การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า ผู้บริหารและ ครุมีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะครูคือผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนรองจาก ผู้ปกครอง เมื่อครูได้ศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลจะทำให้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนและสามารถวางแผนที่จะช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที่ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เขาวลิต จินดารัตน์ (2551) ได้ศึกษาการ ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553) ได้วิจัย เรื่องการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยอง เขต 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้อง กับผลงานวิจัยของ ธนบดี ณรงค์ฤทธิไกร (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสหราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่าการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก

3) ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่า พฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีความคิดริเริ่มและด้านการให้ความช่วยเหลือ ส่งผลการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านโดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 63 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการวิจัยของ ดุษฎี จำปา (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านการมีความคิดริเริ่ม และการประสานงานเป็นปัจจัย ที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้าน การมีความคิดริเริ่ม มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าที่จะคิดสิ่งใหม่ ๆ คิดนอกกรอบ กล้าที่จะตัดสินใจ ทั้งในด้านดำเนินการงาน หรือโครงการใหม่ ที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ให้ทันต่อ เหตุการณ์และสอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน และกำหนดเป็นแผนงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่ง สอดคล้องแนวคิดของ ปิยะพร ป้อมเกษตร (2550) นักบริหารการศึกษาที่ดีมักจะแสดงพฤติกรรมในด้าน การริเริ่มงานใหม่ ๆ ขึ้น และมักจะมีแผนงานที่จัดระเบียบขั้นตอนไว้เป็นอย่างดี เพื่อให้งานที่เขาริเริ่มใหม่ ๆ เหล่านี้บรรลุผลสำเร็จ

ทั้งนี้ ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงแก้ไข ไม่มี อิทธิพลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งนี้ เนื่องจากบุคลากร ในสถานศึกษาได้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนในสถานศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ จรรยาบรรณ และจิตสำนึกของความเป็นครูที่มีต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) โดยมีกระบวนการการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการ และเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคนมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาอาจแสดงพฤติกรรมผู้นำที่ไม่เป็นที่พึงพอใจของบุคลากรในสถานศึกษา จนทำให้เกิดการไม่ให้การยอมรับนับถือ ไม่ให้ความช่วยเหลือ และยังขาดการโน้มน้าวจิตใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือเป็นการบังคับให้ปฏิบัติ แต่ก็ไม่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพราะบุคลากรในสถานศึกษาได้มีการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและสนับสนุนให้ผู้บริหาร และบุคลากรได้รับการพัฒนา ทักษะด้านต่างๆ เช่นอบรมผู้บริหารให้มีความเข้าใจในพฤติกรรมกรรมการบริหาร ของผู้บริหาร และการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- 2) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรตั้งเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ให้การ สนับสนุน และส่งเสริมในด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น
- 3) ผู้บริหารควรพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโดยให้การ สนับสนุน และร่วมกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2546ก). การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ก้องภพ ยี่หระ.(2550).พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จตุติกรณ์ นิสสัย. (2558).การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.วิทยานิพนธ์การศึกษา.มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เขาวลิต จินดารัตน์. (2551).การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 2.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัย บูรพา.

- ดุชฎี ศรีจำปา (2557).พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1.วิทยานิพนธ์.ครุศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ธนบดี ฌรงค์ฤทธิไกร.(2557).การประเมินโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสหราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2.สารนิพนธ์.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ประเสริฐ สอนจันทร์. (2553). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะพร ป้อมเกษตร์.(2550). โมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.วิทยานิพนธ์.ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้นั้นผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ ที่เสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และ ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตา ทำให้งานวิจัยมีความเหมาะสมถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณบุคลากรและคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการต่างๆอย่างดียิ่ง ตลอดจนเพื่อนๆ นักศึกษการบริหารการศึกษาทุกคนที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือและกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่และบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ที่ให้ความช่วยเหลือประสานงานในการแจกจ่ายและรวบรวมแบบสอบถามให้แก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณและมอบความดีทั้งหมดนี้ให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และบุคคลรอบข้างทุกคนที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนเรื่องต่างๆแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง หากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ขาดตกบกพร่อง หรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยกราบขออภัย ณ โอกาสนี้ด้วย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ นามสกุล นางสาวนพรดา บุญหล่อวัฒนา

หน่วยงาน นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี